

Негреша Д.М.

*здобувач кафедри управління,
адміністративного права і процесу та адміністративної діяльності,
Національний університет державної податкової служби України*

ЮРИДИЧНА І АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ АПАРАТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

У контексті прав та обов'язків Апарату Верховної Ради України доцільно звернути увагу на інші елементи адміністративно-правового статусу Апарату Верховної Ради України, а саме юридична і адміністративна відповідальність, які перебувають у прямій залежності від особливостей службових обов'язків і прав.

Оскільки працівниками Апарату Верховної Ради України є державні службовці і на працівників Апарату поширюється законодавство України про працю та державну службу, вони зобов'язані виконувати Правила внутрішнього трудового розпорядку, інструкції по роботі з документами, підвищувати професійний рівень і ділову кваліфікацію.

У зв'язку з цим, було розглянуто адміністративну відповідальність державних службовців як елемент адміністративної відповідальності Апарату Верховної Ради України.

Як зазначалося в Положенні про Апарат Верховної Ради України, працівниками Апарату Верховної Ради України є державні службовці і на працівників Апарату поширюється законодавство України про працю та державну службу. Вони зобов'язані виконувати Правила внутрішнього трудового розпорядку, інструкції по роботі з документами, підвищувати професійний рівень і ділову кваліфікацію [1].

У зв'язку з цим, вважаємо за доцільне розглянути адміністративну відповідальність державних службовців як елемент адміністративної відповідальності Апарату Верховної Ради України. Адміністративна відповідальність державних службовців – це важливий чинник впливу на ефективність їх діяльності. В цілому від ефективної та якісної діяльності державних службовців мають виграти всі – інститут державної служби, пересічний громадянин, суспільство і держава.

Погоджуюсь з позицією О. В. Литвина, який стверджує, що відповідальність державних службовців як складова адміністративно-правового статусу є провідним фактором, котрий мінімізує ймовірність появи правопорушень у діяльності державних службовців, і, відповідно, стабілізує функціонування інституту державної служби, роблячи його більш стабільним та прогнозованим, юридична відповідальність державного службовця – це деліктно-правові відносини, що виникають між державою та державним службовцем з приводу порушення останнім норм чинного законодавства, що обумовлюють необхідність для державного службовця перетерпіти обмеження особистісного, організаційного чи майнового характеру [2].

Враховуючи подвійність природи правового статусу посадової особи, вона несе відповідальність як за власну неправомірну поведінку, так і за поведінку підлеглих їй службовців.

Важливими складовими правового забезпечення державної служби є удосконалення інституту юридичної відповідальності державних службовців, установлення гарантій їх правового становища, організація правової підготовки державних службовців. Це – багатоаспектна проблема, що вимагає скоординованих, комплексних, узгоджених розробок у галузях державного, адміністративного, трудового, кримінального, фінансового права. В українському законодавстві питання захисту прав і інтересів державних службовців та їх юридичної відповідальності мають бути вирішені з прийняттям Кодексу загальних правил поведінки державних службовців.

У ході проведення дослідження виявлено, що вирішення проблем юридичної відповідальності державних службовців і в законодавстві, і в практичному плані має бути пов'язане з вирішенням завдань боротьби з корупцією. Заходи з боротьби з корупцією необхідно розглядати як невід'ємну складову розвитку правового забезпечення державної служби. Удосконалення правового статусу державних службовців має супроводжуватися створенням і запровадженням механізмів їх правової захищеності. Корупційні прояви серед державних службовців суттєво підривають довіру суспільства та пересічних громадян до державної служби та держави у цілому.

Адміністративна відповідальність як складова адміністративно-правового статусу Апарату Верховної Ради України є невід'ємним та обов'язковим елементом правосуб'єктності Апарату Верховної Ради України. Державні службовці як працівники Апарату Верховної Ради України можуть нести відповідальність за невиконання обов'язків, за що застосовується до них юридична відповідальність у вигляді одного з чотирьох її видів: дисциплінарна, кримінальна, адміністративна та відповідальність за заподіяну шкоду.

Крім того, встановлено, що відповідальність за шкоду, завдану службовою особою Апарату Верховної Ради України, Апарат Верховної Ради України несе лише у разі, коли такі дії є діями службового характеру. Шкода ж, яка завдана службовою особою навіть і в робочий час, але не в зв'язку з виконанням службових обов'язків, відшкодовується не Апаратом Верховної Ради України, а безпосередньо винною особою. Апарат Верховної Ради України, який відшкодував збитки потерпілій особі, вправі звернутися до суду з регресним позовом до службової особи, що винна у заподіянні шкоди. Конкретні обсяги регресних вимог визначаються у нормах трудового законодавства.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Положення про Апарат Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 25 серпня 2011 року № 769 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/769/11-%D1%80%D0%B3>.
2. Литвин О. В. Адміністративно-правове регулювання статусу державного службовця в Україні : Дис... канд. наук: 12.00.07 – 2009.